

Ο ΚΑΘΕΡΕΠΤΗΣ

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

ΟΚΤΩΒΡΗΣ — ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ 1981

**ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄
ΑΡΙΘΜΟΣ 10**

«ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ»

ΤΡΙΜΗΝΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
 ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ
 ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

Συγκτάσεται: από Ἐπιτροπή

Υπεύθυνος:

Τό Διοικητικό Συμβούλιο τοῦ
 Συλλόγου.

Γραφεῖα περιοδικοῦ:

Γεωργίου Β' 18 Ἰωάννινα

Τηλεφ. (0651) 28020

Διεύθυνση γιά τήν ἐξυπηρέτηση τοῦ
 περιοδικοῦ «Καθρέπτης» - Ἀλληλο-
 γραφεία

Γιαννούλα Κ. Νότη

Σπ. Μπαλατατζή 25

Τηλ. (0651) - 24.183

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Ἐσωτερικοῦ Δρχ. : 300

Ἐξωτερικοῦ Δολ. : 20

ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ —

— ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ:

α) ΙΩΑΝΝΙΝΑ:

ὁ Ταμίας τοῦ Συλλόγου

Δῆμος Κ. Τζουβάρας

Πάρδος Εὐριπίδου 11

Τηλ. (0651) 28.439

β) ΑΘΗΝΑ:

Κώστας Χρ. Γιωτάκης

Ἑλλης 28 - Αιγάλεω

Τηλ. (01) 5985462

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

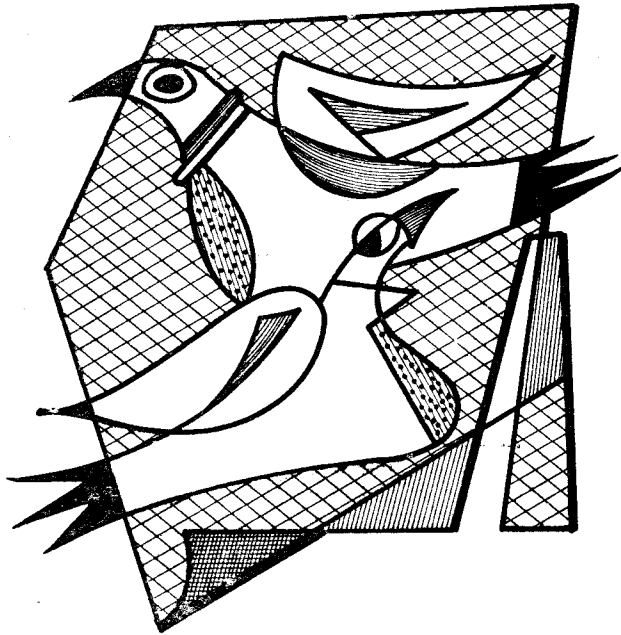
Βασίλης Δ. Παπαδημητρίου

Κώστας Δ. Ἀναστασίου

Γιαννούλα Κ. Νότη

Κώστας Ε. Σιώτος

Ἀντώνης Δ. Ἀντωνίου

Αδέρφια μου

μέγ' στην ειρήνη διάπληστα
αναβαίνει

όθλος ο κόσμος με όσα τά
όνειρά του

Δώστε τὰ χέρια, αδέρφια μου,
αυτό 'ναι ἡ ειρήνη.

Σκλουπιώτικος καζαμίας

Έπειδή ό έρχομός κάθε καινούργιου χρόνου μās γεμίζει με άγω-
νία για τό τί θα συμβεΐ στο διάβα του και για τό πόσοι πόθοι μας θα
έκπληρωθοϋν, σκέφτηκα νά ζητήσω τή βοήθεια του Καζαμία και νά
πάρω τίς προβλέψεις του για τό χωριό μας.

Οί προβλέψεις του είναι πολύ καλές και δείχνουν ότι τό 1982
θα είναι μία χρονιά γεμάτη έπιτυχίες τόσο για τό Σύλλογό μας όσο
και για όλους τούς χωριανούς.

Παραθέτω λοιπόν τίς προβλέψεις του Καζαμία για όλους τούς
μήνες. Τώρα αν τελικά δέν έκπληρωθοϋν όλα τά όνειρά μας, μήν άπο-
γοητεύεστε. Καλά νάμαστε και θάρθουν κι άλλες χρονιές οι όποιες
θα έκπληρώσουν όλους τούς πόθους, τίς έλπίδες και τά όνειρά μας.

Β. Παπαδημητρίου

Γ ε ν ά ρ η ς

Ό έρχομός του καινούργιου χρόνου είναι γεμάτος αισιόδοξα
μηνύματα, για ένα καλύτερο μέλλον. Αυτό τονίζει και ό Πρόεδρος
του Συλλόγου μας στο Πρωτοχρονιάτικο μήνυμά του.

Ίδιαίτερη αισιοδοξία επικρατεί ανάμεσα στους κυνηγούς και
τούς φαράδες μας για καινούργιες έπιτυχίες. Αυτό φαίνεται και από
τό ότι τό φλουρί τής πίτας μας πετυχαίνει γνωστός ψαράς. Τό γεγο-
νός στενοχωρεί λίγο τούς κυνηγούς.

Ό "Αϊ - Βασίλης φέτος πηγαίνει στο Σκλουπο άπ' τόν καινούρ-
γιο δρόμο και κάνει ποδαρικό.

Στό κόψιμο τής πίτας στα «ΛΙΘΑΡΙΤΣΙΑ» κάνει τήν πρώτη του
έμφάνιση τό χορευτικό μας και προκαλεί συγκίνηση.

Φ λ ε β ά ρ η ς

Βαρύς χειμώνας σαρώνει τή χώρα. Στο χωριό πέφτει άρκετό
χιόνι και δίνει τήν εύκαιρία στο Σύλλογο νά διοργανώσει έκδρομή
για όσους άσχολοϋνται με τά χειμερινά σπόρ. Ή παλιά σβαρνίστρα γί-
νεται χιονοδρομικό κέντρο.

Ό Σύλλογος διοργανώνει μεγάλο άποκριάτικο χορό μεταμφιε-
σμένων. Κυριαρχοϋν τά πράσινα και κόκκινα ντομινό. Έπίσης πολύ
φοριοϋνται τά παχιά και μεγάλα μουστάκια.

Τό κέφι που επικρατεί είναι μεγάλο. Άποφασίζεται νά γίνει
στην Παπάλια κυνηγετικό περίπτερο με σκοπό νά έξυπηρετοϋνται οι
κυνηγοί που βγαίνουν στο χωριό για κυνήγι.

Μάρτης

Ο Μάρτης μπαίνει με λιακάδες. Ο Σύλλογος μοιράζει «μαρτίτσια» στα μέλη του για να μη μαυρίσουν.

Αποφασίζεται και γίνεται η δενδροφύτευση του δρόμου από το χωριό προς Αγία - Τριάδα. Τα μέλη σπεύδουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους. Παρουσιάζεται μικρό πρόβλημα επειδή όλα τα δέντρα έχουν πράσινα φύλλα. Το πρόβλημα λύνεται την τελευταία στιγμή. Αποφασίζεται να φυτευτούν και αρκετές γκουτοπιές που τα φύλλα τους το φθινόπωρο χρυσοκοκκινίζουν.

Το μέτρο κρίνεται επιτυχές και ο συνδιασμός των χρωμάτων τέλειος.

Απρίλης

Την πρώτη Απρίλη θεμελιώνεται η νέα γέφυρα στην Πολιτσά που θα ενώσει τα τμήματα του δρόμου Φορτώσι - Αμπελοχώρι.

Ίδρύεται συνεταιρισμός παλιών κατοίκων Πολιτσάς. Στόχος τους η δημιουργία ιχθυοτροφείου στην Πολιτσά και η εκμετάλλευση του άλιευτικού πλούτου του Αραχθού.

Πρωτοφανής είναι η συγκέντρωση των χωριανών στο χωριό για τις γιορτές του Πάσχα. Μπαίνει νέο έθιμο. Πολλοί βάφουν τα αυγά πράσινα.

Τα «ματάκια» χορεύονται τη δεύτερη μέρα του Πάσχα.

Η Συντακτική Επιτροπή γίνεται μέλος της ΕΣΗΕΑ.

Μάης

Μπαίνει ο Μάης με δροσιές και με λουλούδια. Στην Πρωτομαγιάτικη έκδρομή παίρνουν μέρος όλοι σχεδόν οι χωριανοί.

Στην Πολιτσά γίνεται η θεμελίωση του ιχθυοτροφείου σε ειδική τελετή. Στην τελετή παίρνουν μέρος πολλοί χωριανοί που κατεβαίνουν από τον καινούργιο δρόμο με μπουλντόζα ειδικά ναυλωμένη για την περίπτωση. Χαρά μεγάλη επικρατεί ανάμεσα στους ψαράδες γιατί δεν θα ξαναμείνουν χωρίς ψάρια, όσες φορές κατεβαίνουν στην Πολιτσά.

Αποφασίζεται ο άνωμαλος δρόμος το πανηγύρι να γίνει προς το Στενό που είναι κατήφορος για να παίρνουν μέρος και οι νέοι από 20 - 30 χρόνων.

Ιούνιος

Το καλοκαίρι μπαίνει γεμάτο υποσχέσεις. Ανοίγει γραφείο συ-

νοικεσιών ειδικά για τὰ ανύπαντρα παιδιά του χωριού. Γεμίζουν από χαρά γνωστά γεροντοπαλικάρα. Τό γραφείο παρουσιάζει μεγάλη κίνηση, γιατί στους πελάτες σερβίρεται παγωμένο κρασί «Καμπᾶς».

Τελειώνει ή ασφαλτόστρωση του δρόμου Κτιστάδες - Ραφταναίοι - Ἀμπελοχώρι. Τὰ ἐγκαίνια γίνονται στήν Ἀγία Τριάδα καί ἀκολουθεῖ γλέντι καί χορός μέ τήν σκλουπιώτικη κομπανία πού δημιουργήθηκε μέ πρωτοβουλία μελῶν τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀποφασίζεται ή ἴδρυση συλλόγου φίλων του ὕδραγωγείου, πού σκοπό ἔχει νά ἀποτρέψει μελλοντική διακοπή του νεροῦ, ὥστε νά ὑπάρχει ἄφθονο, ὅταν πηγαίνουμε στό χωριό.

Ἰ ο ὕ λ η ς

Ὑστερα ἀπό συμφωνία τῶν κοινοτήτων Ἀμπελοχωρίου - Ραφταναίων γίνεται ὀριοθέτηση του ἸΑῖ - Λιά καί για πρώτη φορά τό πανηγύρι γιορτάζεται ἀπό κοινού.

Τό πανηγύρι του χωριού μας χρηματοδοτεῖται ἀπό τήν Ἐθνική Τράπεζα καί για πρώτη φορά γίνεται τρικούμπερτο γλέντι. Οἱ περισσότεροι χωριανοί πίνουν νερό ἀπό χαρά γιατί φέτος τό ὕδραγωγείο δέν χάλασε καί τό νερό δέν κόπηκε.

Ἡ «Κεδριάδα» γίνεται μέ μεγαλύτερη συμμετοχή χωριανῶν. Γίνεται διαγωνισμός τραγουδιοῦ, χοροῦ καί ἀνώμαλος δρόμος. Στόν ἀνώμαλο δρόμο τό κύπελο κερδίζει «Νέος» 70 χρόνων.

Α ὕ γ ο υ σ τ ο ς

Σέ μουσική βραδιά πού ὀργανώνει στό Λυκαθητό ή ὀρχήστρα Ἀθηνῶν παρουσιάζει σέ πανελλήνια πρεμιέρα τό σκλουπιώτικο τραγούδι «Ἡ Κολόνα». Ἡ παράσταση καλύπτεται τηλεοπτικά.

Ὁ Σύλλογος διοργανώνει ἐκδρομή στή Βουλγαρία. Στούς ἐκδρομεῖς γίνεται ἐπίσημη ὑποδοχή καί δίνεται σ' ὅλους ἀπό μιὰ σκηνή σέ ἐνδειξη φιλίας. Ξέχωρα δίνονται 9 σκηνές για κοινοτικές ἀνάγκες. Εἶναι ή πιό πετυχημένη ἐκδήλωση του Συλλόγου.

Στό Ξεροπήγαδο ἀνακαλύπτεται βότανο ἐναντίον τῆς φαλάκρας. Μελετᾶται ή ἐκμετάλλευση τῆς ἀνακάλυψης αὐτῆς.

Σ ε π τ ἔ μ β ρ η ς

Ἀρχίζουν οἱ ἐργασίες για τή διάνοιξη τῶν δρόμων μέσα στό χωριό. Ἐπικρατεῖ μεγάλη χαρά γιατί ὀλοκληρώνεται ὄνειρο πολλῶν ἐτῶν. Μεγαλύτερη καί πλατύτερη εἶναι ή λεωφόρος Ἀλαταριά - Πηγάδι - Τσιαπόγκα - Ξεροπήγαδο.

Διοργανώνεται διαγωνισμός για τό μεγαλύτερο κυνηγετικό ψέ-

μα. Τὸ βραβεῖο κερδίζει ἓνας λαγός πού ζεῖ πέντε χρόνια στὴν Παπά-
λια σὲ πείσμα ὄλων τῶν κυνηγῶν.

Τὸ γραφεῖο συνοικεσίων πραγματοποιεῖ τίς πρῶτες ἐπιτυχίες
του καὶ παντρεύει ἑφτά νέους.

Ἐπὶ τῶν προοπτικῶν νὰ ἀκολουθήσουν ὁμαδικοὶ γάμοι.

Τὰ σταφύλια στὸ χωριὸ εἶναι ἄφθονα καὶ γλυκά. Προβλέπεται
παραγωγή μεγάλης ποσότητας κρασιοῦ. Ἀρχίζουν οἱ πρῶτες ἐπαφές
γιὰ τὴν ἐξαγωγή του στὶς χώρες τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς.

Ὁ κ τ ὠ β ρ η ς

.. Ὁ μῆνας τοῦτος διαφέρει ἀπ' τοὺς ἄλλους. Γίνονται ἐκλογές
γιὰ τὴν ἀνάδειξη νέου Κοινοτικοῦ Συμβουλίου καὶ ὁ προεκλογικὸς
ἀγώνας εἶναι μέγας. Στὸν ἀγώνα κατεβαίνει γιὰ πρώτη φορὰ γυ-
ναικεῖος συνδιασμός με ἀρχηγὸ γνωστὴ φεμινίστρια 70 χρονῶν. Ξεχω-
ρίζει ἐπίσης ἄλλος συνδιασμός με ἀρχηγὸ γνωστὸ θαμώνα τοῦ Ἀλέ-
κου Β' γιὰ τὸ ριζοσπαστικὸ του πρόγραμμα. Οἱ παλιοὶ Κοινοτάρχες
γελοῦν κάτω ἀπὸ τὰ μουστάκια τους.

Ὁ προεκλογικὸς ἀγώνας εἶναι μέγας καὶ τὰ συνθήματα πρω-
τότυπα.

Τελικὰ τίς ἐκλογές πρὸς γενικὴ κατάπληξη κερδίζει ὁ γυναι-
κεῖος συνδιασμός με μεγάλη διαφορά.

Καταποντίζεται ὁ συνδιασμός τῶν παλιῶν καὶ δοκιμασμένων
Κοινοταρχῶν, καθὼς καὶ ὁ νέος συνδιασμός πού τόσα ὑπόσχονταν.

Μόνη παρηγοριὰ εἶναι ὅτι τὸ χωριὸ μας πρωτοτύπησε καὶ στὸν
τομέα αὐτὸν.

Ν ο ε μ β ρ η ς

Ὁ μῆνας τοῦτος μπαίνει με τσουχτερὰ κρύα καὶ χιόνια. Ὅσο
τὸ κρῦο γίνεται δυνατότερο πυκνώνουν οἱ πελάτες στὸ γραφεῖο συ-
νοικεσίων. Δίνεται γραμμὴ μέχρι τέλους τοῦ χρόνου νὰ μὴ μείνει κα-
νένας ἀνύπαντρος. Προβλέπεται νὰ χορέψουν τὸ χορὸ τοῦ Ἡσαΐα
γνωστὰ γεροντοπαλικάρα.

Τὸ νέο Κοινοτικὸ Συμβούλιο παίρνει ἀπόφαση ἀπὸ δῶ καὶ πέρα
νὰ πηγαίνουν γιὰ βῆα τοῦ Λαζάρου οἱ γαμπροί.

Οἱ γυναῖκες ἀποκοῦν τόσα πολλὰ δικαιώματα πού δυσκολεύον-
ται νὰ τὰ χρησιμοποιήσουν.

Δ ε κ ε μ β ρ η ς

Ὁ χρόνος πλησιάζει στὸ τέλος του.

Ὅλοι εὐχαριστημένοι πού πέρασε καὶ τοῦτος ὁ χρόνος χαρούμενος

περιμένουν τις γιορτές. Ἡ πράσινη τσόχα στρώνεται **στὰ τραπέζια** καὶ οἱ φίλοι τῆς τράπουλας παίρνουν θέσεις.

Στὸ χωριὸ πηγαίνουν ἀρκετοὶ χωριανοὶ γιὰ τις γιορτές τῶν Χριστουγέννων. Τὰ βαρέλια μὲ τὸ καινούργιο κρασί ἀνοίγουν καὶ τὰ γλέντια δίνουν καὶ παίρνουν.

Τελειώνει ὁμορφα ὁ καινούργιος χρόνος καὶ ὅλοι εὐχονται τοῦ χρόνου μὲ υἰεία.

Καλὴ χρονιά λοιπὸν καὶ χρόνια πολλὰ σὲ ὅλους σας.

Ὁ Καζαμίας

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Δεκαεπτὰ ἑκατομμύρια (17000.000) παιδιά κάτω τῶν 5 χρόνων θὰ πεθάνουν ἀπὸ ἔλλειψη τροφίμων καὶ ἀσθένειες, μέσα στὸ 1982, ἐνῶ ἄλλα 100 ἑκατομμύρια θὰ πηγαίνουν κάθε βράδυ γιὰ ὕπνο πεινασμένα. Ἀπὸ αὐτὰ τὰ 10 ἑκατομμύρια θὰ κατανήσουν ἀνάπηρα στὸ μυαλὸ ἢ στὸ σῶμα.

Τὰ συγκλονιστικὰ αὐτὰ στοιχεῖα - προβλέψεις, δὲν τὰ δίνουμε ἐμεῖς ἀλλὰ ἡ Ὄργάνωση γιὰ τὴν Προστασία τοῦ Παιδιοῦ καὶ τῆς Μητρότητας (UNICEF) σὲ ἔκθεση γιὰ τὴν κατάσταση τῶν παιδιῶν τοῦ κόσμου. Καὶ υπογραμμίζει πὼς 100 δολλάρια τὸ χρόνο (6.000 δρχ. περίπου) τὸ ΧΡΟΝΟ γιὰ κάθε παιδί, θὰ ἦταν ἀρκετὰ γιὰ νὰ ἀντιμετωπιστοῦν οἱ βασικὲς του ἀνάγκες.

Κι ὅλα αὐτὰ, τὴ στιγμή πού τεράστια ποσὰ ἀπὸ τὰ διαθέσιμα τοῦ κόσμου σπαταλοῦνται γιὰ ἐξοπλισμοὺς καὶ διάφορες ἄλλες πολυτέλειες. Χαρακτηριστικὸ δὲ εἶναι ὅτι τὸ 75% ὅλων τῶν πωλήσεων ὀπλων στὴ δεκαετία 1970 - 1980 πραγματοποιήθηκε σὲ χώρες τοῦ τρίτου κόσμου. Δηλαδή ἐκεῖ πού ὁ παραπάνω ἀριθμὸς μικρῶν παιδιῶν θὰ πεθάνουν ἀπὸ τὴν πείνα καὶ τὶς ἀρρώστιες. —

Ο ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΤΟΥ ΜΑΣΤΟΥ

Συνέχεια από τὸ προηγούμενο

Όσοι ἀπὸ τοὺς γιατροὺς πιστεύουν πῶς ἡ ἀνίχνευση τοῦ μαστοπαθειῶν ἀπὸ τελεῖ ἔργο μόνο δικό τους ἄς ἔχουν ὑπ' ὄψη τους πῶς ὅσο καλὰ ἐκπαιδευμένοι καὶ ἂν εἶναι: γιὰ νὰ ἀνακαλύψουν ὄγκο τοῦ μαστοῦ σὲ πρῶτο στάδιο, ἢ ἀναλογίᾳ αὐτοῦ ποὺ ἀνακαλύφθηκαν ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ γυναίκα εἶναι: μεγαλύτερη. Γιὰ τὴ γυναίκα ὅταν ἐξετάζει: συχνὰ μόνη τοὺς μαστοὺς της, ἐξοικειώνεται: μὲ τὰ ἰδιαιτέρα χαρακτηριστικά τους καὶ ἔτσι μπορεῖ νὰ ἀνακαλύψει: εὐκολότερα κά-θε ἀνωμαλία τους.

Ἡ τεχνικὴ τῆς αὐτοεξέτασης συνίσταται: στὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο ἡ ἴδια ἡ γυναίκα θὰ ἐξετάσει: τοὺς μαστοὺς της γιὰ τὴν ἀνακάλυψη ὄγκου σ' αὐτοὺς ἢ ἄλλες μαστοπάθειες.

Όπως καὶ γιὰ τὸ γιατρὸ, ἔτσι: καὶ γιὰ τὴν αὐτοεξεταζόμενη, ἔχει: μεγάλη σημασία νὰ χρησιμοποιεῖ ἀκριθῆ, πλήρη καὶ μεθοδικὴ ἐξέταση. Αὐτὸ θὰ τὸ ἐπιτύχει: ἂν στὴν ἀρχὴ ἀφ' οὗ δγάλει: τὰ ρούχα της ἀπὸ τὴ μέση καὶ πάνω, ἐκτελέσει: μπρὸς στὸν καθρέπτη της προσεκτικὴ ἐπισκόπηση τῶν μαστῶν της.

Θὰ προσέξει:!

1) Ἀσυμμετρία στὸ μέγεθος καὶ στὸ σχῆμα.

Δηλαδή κάποιος μαστὸς νὰ ἀρχίζει: νὰ γίνεται: πιὸ μεγάλος (συχνότερα ὁ ἀριστερός εἶναι: μεγαλύτερος φυσιολογικά).

2) Τὸ δέριμα τοῦ μαστοῦ.

Δηλαδή τὸ δέριμα νὰ εἶναι: σὲ κάποιον σημεῖο κόκκινο καὶ πρησμένο ἢ νὰ παρουσιάζει: διευρυσμένες καὶ περισσότερες φλέβες ἢ ἔλξη τμήματος τοῦ δέρματος τοῦ μαστοῦ πρὸς τὰ μέσα ἀπὸ τὸν ὄγκο ἢ ἔλξη τῆς θηλῆς πρὸς τὰ μέσα ὅταν τύχει: νὰ βρίζεται: ὁ ὄγκος κάτω ἀπὸ τὴ θηλή ἢ τὸ δέριμα τοῦ μαστοῦ νὰ γίνει: σὰν φλούδα ἀπὸ πορτοκάλι.

3) Ἐκροτὴ ἀπὸ τὴ θηλή.

Εἶναι: κάπως σπάνια. Ὅταν ὑπάρχει: μπορεῖ νὰ εἶναι: αἱματηρῆ, φλεγμονώδης ἢ πυώδης. Τοῦτο δὲν σημαίνει: καρκίνο. Ἐκροτὴ μπορεῖ νὰ παρουσιασθεῖ καὶ σὲ ἄλλες μὴ κακοήθους μαστοπάθειες. Μπορεῖ νὰ παρουσιασθεῖ καὶ ἐπὶ φυσιολογικῶν μαστῶν. Τὸ φυσιολογικὸ ἔκκριμα παρουσιάζεται: καὶ στους δύο μαστοὺς καὶ μοιάζει: σὰν γάλα ἢ λευκὸ σὰν νερὸ. Αὐτὸ παρουσιάζεται: σὲ γυναῖκες ποὺ ἐγκυμονοῦν ἢ κάνουν ὁρμονοθεραπεία. Τὸ παθολογικὸ ἔκκριμα παρουσιάζεται: σὲ ἓνα μαστὸ. (Ἡ διάγνωση μπορεῖ νὰ γίνει: μὲ τὸ ΤΕΣΤ Παπανικολάου).

Μετὰ τὴν ἐξέταση μπρὸς στὸν καθρέπτη ἡ γυναίκα ξαπλώνεται: σὲ ὑπτία θέση μὲ τὸ θραχίονα ποὺ βρίζεται: ἀντίστοιχα πρὸς τὸν ἐξεταζόμενον μαστὸ πρὸς τὸ ἐπάνω μέρος τῆς κεφαλῆς της. Ἐνα μικρὸ μαξιλάρι: ἢ μιὰ διπλωμένη πετσέτα λουτροῦ πρέπει: νὰ τοποθετηθεῖ: κάτω ἀπὸ τὸν ἀντίστοιχο ὤμο. Μὲ τὸν τρό-

πο αυτό επιδιώκεται: η ανύψωση του ώμου. Έτσι: ο μαστός παίρνει: θέση στο μέσο του θώρακος, γίνεται: επίπεδος και όσο το δυνατό λεπτός. Αν όμως ο ώμος δεν ανυψωθεί ο μαστός πέφτει: πλάγια αναδιπλώνεται: και η ψηλάφηση του γίνεται δύσκολη γιατί αβξάνεται: το πάχος του.

Στη θέση αυτή αρχίζει: η ψηλάφηση που πρέπει: να γίνεται: ήπια γιατί τότε η ευαισθησία της άφης είναι μεγαλύτερη.

Το αντίθετο από τον εξεταζόμενο μαστό χέρι: ψηλαφά το εσωτερικό ήμιμόριο του μαστού αρχίζοντας από το επάνω μέρος του και κάτω από την κλείδα και φθάνοντας στην πτυχή που είναι: κάτω από το μαστό.

Όταν γίνει: η ψηλάφηση του ήμιμορίου του μαστού που βλέπει: προς το στέρνο ακολουθεί η ψηλάφηση του εξωτερικού τμήματός του.

Η αυτοεξετάζομενη τότε θα κατεβάσει: τον ανυψωμένο θραχίονα της και το χέρι: της θα ψηλαφήσει: τον υπόλοιπο μαστό της, αρχίζοντας από την πτυχή που βρίσκεται: κάτω από αυτόν και τελειώνοντας στο επάνω και έξω τμήμα του.

Το τμήμα αυτό του μαστού πρέπει: να το προσέχουμε περισσότερο γιατί είναι: πιο δύσκολο στην εξέταση και γιατί: το προτιμά ο καρκίνος συχνότερα.

Όσο για τη συχνότητα της αυτοεξέτασης αντιμετωπίζεται: το πρόβλημα μιας τέτοιας κατάχρησης από μέρος των γυναικών, ώστε να αναπτύσσεται: ο αυτὸς ἔμμονη ιδέα που καταλήγει: σε καρκινοφοβία.

Πρέπει: η γυναίκα να μη αυτοεξετάζεται: σε κάθε ευκαιρία αλλά σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα, που απέχουν μεταξύ τους τόσο όσο χρειάζεται: για να αναπτυχθεί καρκίνος και να ανακαλυφθεί στο πρώιμο στάδιό του.

Αν σκεφθούμε πως χρειάζεται: διάστημα τουλάχιστον 6 - 12 μήνες για να γίνει: ο καρκίνος με διάμετρο ένα εκατοστό σκόπιμο θα είναι: στη γυναίκα να αυτοεξετάζεται: το πολύ κάθε μήνα.

Αναφορικά με την εποχή της αυτοεξέτασης σε γυναίκες που δεν έφτασαν στην ἐμμηνόπαυση, πρέπει: να εκλέγουν την καταλληλότερη φάση του ἐμμηνορρυσιακού τους κύκλου, γιατί σε σημαντική ἀναλογία, πριν από την ἐμμηνορροσία, υπάρχει: κάποιος βαθμός μεγαλύτερης διόγκωσης και ευαισθησίας των μαστών από υπεραιμία.

Η αυτοεξέταση πρέπει: να συστήνεται: από όλους τους γιατρούς. Με τη διδασκαλία της δεν βοηθούμε τις γυναίκες να διαγνώσουν την πάθησή του αλλά να ξέρουν πότε πρέπει: να συμβουλευτούν το γιατρό τους.

Δεν υπάρχει: καμιά ἀμφιβολία ότι: αν μπορούσαμε να διδάξουμε τις γυναίκες για την ανακάλυψη του δικού τους ὄγκου τῶ μαστοῦ, και για τη μεγάλη σημασία της ἐγκίριου εξέτασής του από το γιατρά: ποῦ θα καθορίσει: τη φύση της βλάβης, αυτό θα ἀποτελούσε το μεγαλύτερο ὄμμα προόδου και τον ἔλεγχο του καρκίνου του μαστοῦ.

Νίκος Ἀντωνίου
Μαιευτήρας γυναικολόγος

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΤΟΥ ΚΙΤΣΟΥ Η ΜΑΝΑ ΚΑΘΟΝΤΑΝ

Τοῦ Κίτσου ἡ μάνα κάθονταν
στήν ἄκρη στό ποτάμι.
Μέ τὸ ποτάμι μάλωνε
καὶ τὸ πετροβολοῦσε

Ποτάμι γιὰ λιγότεψε
ποτάμι γύρνα πίσω.
Γιὰ νὰ περάσω ἀντίπερα
πέρα στὰ κλεφτοχώρια.

Πόχουν οἱ κλέφτες μάζωξη
Πόχουν παλιὰ λημέρια
Πόχουν ἄρνια καὶ ψήνουνε
κριάρια σουβλισμένα.

Πόχουν κι' ἓνα γλυκὸ κρασί
πού γλυκοχαιρετιοῦνται.
Πόχουν τὴ Ρήνα στό πλευρὸ
πού τοὺς κερνᾶ καὶ πίνουν.

Κέρνα μας Ρήνα κέρνα μας
κέρνα ὦσπου νὰ φέξει
"Ὡσπου νὰ σκάσει αὐγερινὸς
νὰ πάει ἡ πούλια γιόμα
κέρνα μας Ρήνα κέρνα μας.

ΒΡΥΣΗ ΜΟΥ ΜΑΛΑΜΑΤΕΝΙΑ

Βρύση μου μαλαματένια	κι' ἄν με πλένεις
Βρύση μου μαλαματένια	πές μου τι θὰ αισθανθεῖς
Πῶς βαστᾶς κρύο νερό.	ἄν δὲν πέσεις στὸ πλευρό μου
Πῶς βαστᾶς κρύο νερό.	δίπλα μου νὰ κοιμηθεῖς.
Ἔτσι βαστῶ κ' ἐγὼ ὁ καημένος	Κίνησα νὰ ρθῶ τὸ βράδυ
τῆς ἀγάπης τὸν καημό.	μ' ἔπιασε ψιλή βροχή.
Νᾶμουν βρύση, νᾶμουν στέρνα	Ἄς ἐρχόσουν κι ἄς βρεχόσουν
νᾶμουν γάργαρο νερό.	κι ἄς γινόσουνα παπί
νὰ σοῦ πλένω τὰ ποδάρια	σοῦ ἔχα ροῦχα νὰ σ' ἀλλάξω
καὶ τὸν ἄσπρο σου λαιμό.	πάπλωμα νὰ σκεπαστεῖς.
Κι' ἄν με λούζεις,	

★

★

★

ΔΕΝΤΡΟ ΕΙΧΑ ΣΤΗΝ ΑΥΛΗ ΜΟΥ

Δέντρο εἶχα στὴν αὐλή μου	κι' ἔπλεκε χρυσὸ γαϊτάνι
γιὰ παρηγοριὰ δική μου.	πλέξετο κόρη μ' τὸ γαϊτάνι
Γιὰ παρηγοριὰ δική μου	πλέξετο καὶ κρουσταλλινέτο
πράσινα, πλατειὰ εἶν' τὰ φύλλα	κι' ἄλλουνοῦ νὰ μὴ τὸ δώσεις
καὶ γαλάζια τὰ κλωνάρια.	δόστο σ' ἐμένα τὸ λεβέντη
Καὶ γαλάζια τὰ κλωνάρια	νὰ τὸ θάλω στὸ σπαθί μου
κόρη κάθεται στὸν ἴσκιο	καὶ στ' ἀσημοχανζαρό μου.

ΑΛΗΘΙΝΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Ήταν έμπα του Όχτώβρη του 1943. Τά Τζουμέρκα καί μαζί καί τὸ χωριό μας ἀνέπνεε τὸν ἐλεύθερο ἀγέρα. Ἀχολογοῦσαν οἱ ρεματιές ἀπὸ τὰ τραγούδια τῆς λευτεριάς. Τὸ χωριό μας εἶχε δώσει παρὸν καί σέ τοῦτο τὸ προσκλητήρι καί πάνω ἀπὸ δεκαπέντε παλικάρια Ζώστηκαν τάρματα. Μὰ κι' ὅλο τὸ χωριό συμπαραστέκονταν στὸ μεγάλο ξεσηκωμὸ ἀπὸ τὸ μικρὸ παιδί μέχρι τῆ χαροκαμένη μάνα. Πλήρωσε βαρὺ τίμημα μὲ τὸν πόλεμο τοῦ 40. Μὰ ἡ μοίρα τῶφερε καί πάλι νὰ πληρώσει μὲ τὸ χωριό μας καί μ' ἄλλα παλληκάρια. Μὰ τί νὰ γίνει; γάμος χωρὶς σφαχτάρι δὲν γίνεται. Κάποιος ἔπρεπε νὰ πληρώσει. Καί ἡ μοίρα ἔλαχε πάλι στὸ χωριό μας. Αὐτὸ ἀτσάλωνε τίς καρδιές μας, κλαίγαμε τοὺς νεκροὺς μας καί πάλι προχωρούσαμε.

Στοχάζομαι μερικὲς φορές. Τί μεγάλη ἔξαρση αὐτὴ Θεέ μου. Πόσο ψηλὰ ἀνέβηκε αὐτὸς ὁ λαός. Εἶναι στ' ἀλήθεια ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα πετάγματα τῆς φυλῆς μας καί ἄς πὰ νὰ λένε οἱ ριψάσπιδες καί οἱ κιοτήδες ὅ,τι θέλουν.

Ἄλλα ἔδειχναν πὼς κάτι καινούργιο γεννιέται. Καί σ' ὅλων τίς καρδιές ἦταν φωλιασμένη ἡ προσδοκία.

Ὁ πολὺς ἀνήφορος θὰ φέρει καί κατήφορο λέγανε θυμόσοφα οἱ γεροντότεροι.

Ἐκεῖνο τὸ φθινοπωρινὸ ἀπόγευμα μῆκανε στὸ χωριό μας τραγουδώντας ἓνα συγκρότημα ἀντάρτες. Οἱ Καραϊσκάκηδες. Τὸ χωριὸ ξεσηκώθηκε νὰ τοὺς ὑποδεχθεῖ. Ἐκεῖ στὴν πλατεία κάτω ἀπὸ τὰ γέρικα πλατάνια στρατοπέδευσαν γιὰ λίγο. Γιατὶ καί πάλι θάφευγαν.

Τοῦτο ποῦ θὰ διηγηθῶ παρακάτω δὲν τῶειδα καί δὲν τὸ διάβασα σὲ κανένα βιβλίο. Τὸ παραμῦθι εἶναι ἀληθινὸ.

Περάσανε τόσα χρόνια καί μοῦ μένει ἀξέχαστη ἐκείνη ἡ εἰκόνα. Εἶναι ἀληθινὸ καί πρέπει νὰ τὸ μάθουν τὰ παιδιά μας.

Συγκεντρωθήκαμε στὸ μεσοχώρι σχεδὸν ὅλο τὸ χωριό. Ἄνδρες, μεσόκοποι, παλικάρια, γυναῖκες, μικρὰ παιδιά . . .

Μίλησε ὁ καπετάνιος ἓνας ψηλὸς γεροδεμένος ἄνδρας. Καί εἶπε: «Ξέρω, τὸ χωριὸ σας ἔδωσε καί δίνει τὸ παρὸν στὸ μεγάλο αὐτὸ προσκλητήρι τοῦ καιροῦ μας. Ὅπου νᾶναι ἡ Λευτεριά ἔρχεται, καί τοῦτοι οἱ λύκοι ὅσοι δὲν ἀφήσουν τὰ κόκκαλά τους πάνω στὰ βουνὰ καί στοὺς κάμπους τῆς πατρίδας μας θὰ φύγουν ντροπιασμένοι. Ἄδελφια πλησιάζει ἡ ὥρα ἄς βοηθήσουμε ὅλοι μαζί νᾶρθει ἡ λευτεριά.

Αυτά τὰ λίγα εἶχα νὰ σᾶς πῶ. Ζήτηω ὁ μέγας μας λαός. . . «Καὶ ἓνα «Ζήτηω» ἀντήχησε ἀπὸ τὴ μεριά τῶν χωριανῶν μας.

Τότε ἐκείνη τὴν στιγμή, ἓνα παλικάρι ξέκοψε ἀπὸ τοὺς χωριανούς μας, Μῆτσο Νουτσόπουλο τὸν λέγανε. Στάθηκε κάτω ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ σημαία πού κρατοῦσε ὁ ἀντάρτης καὶ φώναξε:

«Ζήτηω τὸ καινούργιο 21. Ζήτηω ἡ λευτεριά. Μπαίνω στὶς γραμμὲς τοῦ Ἀπελευθερωτικοῦ Στρατοῦ, ὅποιος θέλει ἄς ἀκολουθήσει. . .»

Μέ μιὰς ὅλα τὰ παλικάρια τοῦ χωριοῦ μας, ὅλα φώναξαν «Ζήτηω» καὶ ἔτρεξαν κάτω ἀπὸ τὴ σημαία. . .

Στὰ χαρτιά καὶ στὰ θέατρα μπορεῖ κανεὶς νὰ δεῖ τέτοιες σκηνές ἢ καμμιά φορὰ νὰ εἶναι φτιαχτές ἀπὸ πρῶτα.

Μὰ αὐτὸ πού ἔγινε ἐκείνη τὴ στιγμή ἦταν αὐθόρμητο, πηγαῖο, ἀληθινό.

Ἦταν ἡ πιὸ συγκλονιστικὴ στιγμή τῆς Ζωῆς μου. Ἦταν ἀπὸ τίς στιγμὲς πού ὁ χρόνος δὲν μπορεῖ νὰ σβύσει. Γιαυτὸ τὴν καταγράφω νὰ γνωρίσουν τὰ παιδιὰ μας τοὺς προγόνους τους.

ΚΩΣΤΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

Τὸ σύνθημα ἔγινε νόμος καὶ ἡ ψῆφος στὰ 18 εἶναι πιά γεγονός. Τὸ περιοδικὸ μας ἐκφράζει τὴν ἱκανοποίησή του καὶ καλεῖ τοὺς νέους τοῦ χωριοῦ μας, πού γεννήθηκαν τὸ 1964 νὰ καταθέσουν τὰ δικαιολογητικά τους ὡς τίς 31 Μάρτη γιὰ τὴν ἐκδοσὴ ἐκλογικῶν βιβλιαρίων προκειμένου νὰ ψηφίσουν στὶς κοινοτικὲς ἐκλογές τοῦ Ὀκτώβρη.

Γ.Ν.

Μὲ τὸ ξεκίνημα τῆς καινούργιας χρονιᾶς ὑπενθυμίζουμε στοὺς συνδρομητὲς τοῦ Περιοδικοῦ τὴν ὑποχρέωση καταβολῆς τῆς ἐτήσιας συνδρομῆς στὰ ἀρμόδια ὄργανα τοῦ Συλλόγου. Ἐπίση ὅσοι ἔχουν ἀπλήρωτες παλιὲς συνδρομὲς καὶ θέλουν νὰ παραμείνουν συνδρομητὲς τοῦ περιοδικοῦ, παρακαλοῦνται νὰ τακτοποιήσουν τίς ὑπάρχουσες ὑποχρεώσεις.

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΦΟΡΤΩΣΙ - ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙ

Όπως θα θυμούνται οι μεγάλης ηλικίας χωριανοί, ο βασικότερος λόγος ίδρύσεως του Συλλόγου των Άπανταχού Άμπελοχωριτών το έτος 1957 ήταν ο δρόμος Φανερωμένη - Άμπελοχώρι.

Τήν εποχή εκείνη είχαν γίνει όρισμένες εργασίες με πρωτόγονα μέσα όπως παραμίνες, φτυάρια, καρτσάκια. Τα σύγχρονα μηχανικά μέσα διανοίξεως δρόμων ήταν άγνωριστα. Αυτό φανερώνει ότι την εκτέλεση του έργου αυτού όνειρεύονταν και οι πρόγονοί μας.

Παρόλα αυτά οι εργασίες σταμάτησαν για είκοσι και πλέον χρόνια.

Το 1980 ο Σύλλογος πήρε τη μεγάλη για τις δυνατότητες του απόφαση να αρχίσει τη διάνοιξη από Άμπελοχώρι μέχρι γέφυρα Πολιτσάς, και μέσα στον ίδιο χρόνο κατάφερε να τελειώσει τη διάνοιξη μέχρι την Πολιτσά. Το 1981 χρηματοδοτήθηκε η κοινότητα Άμπελοχωρίου από την Νομαρχία για την συνέχιση των εργασιών αυτών, με 500.000 και η κοινότητα Ραφταναίων με 400.000. Ξανά το Δ.Σ. του Συλλόγου δεν δίστασε να πάρει τις ανάλογες πρωτοβουλίες για τη συνέχιση των εργασιών, καταφέροντας να διανοίξει το δυσκολότερο τμήμα από Φορτώσι μέχρι τη θέση Ίσιώματα.

Σήμερα έναπόμεινε αδιάνοιχτος δρόμος περίπου ένα χιλιόμετρο, που με λίγη προσπάθεια θα ολοκληρωθεί γιατί δεν παρουσιάζει ιδιαίτερες δυσκολίες.

Στήν όλη προσπάθεια του Δ.Σ. του Συλλόγου θα ήταν παράλειψη να μην αναφερθεί η μεγάλη προσφορά όρισμένων χωριανών μελών του Συλλόγου.

1. Του Χρήστου Δημοσ. Άλεξίου που μās έδωσε τη μπουλτόζα και διανοίξαμε το τμήμα από Άμπελοχώρι μέχρι την Πολιτσά.

2. Του τότε πολιτευτή και σήμερα βουλευτή Λευτέρη Καλογιάννη που πλήρωσε το μπουλτοζέρη που έκανε τη διάνοιξη.

3. Του τεχνικού γραφείου Κ. Νότη - Κ. Πραμαντιώτη για τη διάθεση του κομπρεσέρ καθώς και για τη δωρεά διεκπεραίωση των δύο εργολαβιών Κοινότητας Ραφταναίων και Άμπελοχωρίου από τη Υπηρεσία ΤΥΔΚ.

4. Του Νίκου Δημ. Σιώτου, ύπομηχανικού, που μās έκανε τη χάραξη και στα δύο τμήματα.

5. Τοῦ Γιώργου Χρ. Κόκκινου Πολ. Μηχανικοῦ πού βοήθησε στή χάραξη καί στίς ἐπιμετρήσεις.

6. Τοῦ Δήμου Τζουβάρα γιά τή διεκπεραίωση ἐργολαβίας τῆς Κοινότητος Ἀμπελοχωρίου Δρχ. 150.000, γιά τόν ἴδιο σκοπό.

Ἐπίσης πολλοί χωριανοί μας καί ἄλλοι, τῶν ὁποίων ὀνόματα δημοσιεύτηκαν σέ προηγούμενα τεύχη τοῦ περιοδικοῦ, πρόσφεραν χρηματικά ποσά.

Παρακάτω ἀκολουθεῖ ὁ οικονομικός ἀπολογισμός τοῦ ἔργου:

Ε Σ Ο Δ Α

1. Ἀπό Κοινότητα Ἀμπελοχωρίου	Δρχ. 127.100
2. Ἀπό ἐργολαβία μέ ἀνάθεση τῆς Κοινότητος Ἀμπελοχωρίου	Δρχ. 498.830
3. Ἀπό ἐργολαβία μέ ἀνάθεση τῆς Κοινότητος Ραφταναίων	Δρχ. 397.200

Σ Υ Ν Ο Λ Ο Ο 1.023130

Ε Ξ Ο Δ Α

1. Σ. Παπαμάρκου μπουλτοζέρης	Δρχ. 800.000
2. Γιώργος Ν. Γέροντας μίστωμα κομπρεσέρ 8 ἡμερ. Χ5.763	Δρχ. 46.100
3. Προμήθεια ἐκρηκτικῶν	Δρχ. 45.850
4. Νικόλαος Μέγας πιστολαδόρος 42 μεροκάματα Χ1.500	Δρχ. 63.000
5. Κρατήσεις γιά φόρο εἰσοδήματος 896.030Χ1,5%	Δρχ. 13.440
6. Κρατήσεις γιά χαρτόσημο τιμολογίου 896.030Χ2,4%	Δρχ. 21.504
7. Γιά τήν προμήθεια τεσσάρων ἐγγ. ἐπιστολῶνδεκάτων - καλῆς ἐκτέλ. Δρχ.	4000

Σ Υ Ν Ο Λ Ο 993.903

Ἰ Π Ο Λ Ο Ι Π Ο 29.227 Δραχμές

Ἡ ἐφεύρεση τοῦ Γερμανοῦ...

Γράφτηκε ἐδῶ καὶ καιρὸς στὶς ἐφημερίδες ὅτι ἕνας Γερμανὸς ἐστιάτορας, ποὺ λέγεται Σίφερσταν, ἔκαμε μιὰ ἀνακάλυψη σχετικὰ μὲ τὴν διατήρηση τῶν τροφίμων. Κονσερβοποιεῖ τρόφιμα μέσα σὲ λυωμένο βούτυρο ποὺ διατηροῦνται ἀναλλοίωτα γιὰ ἀπερίοριστο χρόνο. Μεταξὺ τῶν ἄλλων γράφανε: «Αὐτὸ τὸ μικρὸ θαῦμα ὀφείλεται σὲ μιὰ ἀπλή ὄσο καὶ ὑγιεινὴ μέθοδος, νὰ φυλάσσονται δηλ. τὰ τρόφιμα, κρέας, ψάρια κλπ. βουτυγμένα στὸ λυωμένο βούτυρο.»

Καὶ ἄθελά μου θυμήθηκα τὰ παιδικὰ μου χρόνια. Τότε ποὺ λιλιπούτειοι γαβριάδες στὶς χειμερινὲς διακοπὲς στήναμε παγίδες, ἢ ὅπως τίς λέγαμε ἐμεῖς «τσόπνες» γιὰ νὰ πιάνουμε πουλιά.

Τὸ σχολεῖό μας ἦταν θερινὸ γιατί πολλές οἰκογένειες μὲ τὸ ἔμπα τοῦ χειμῶνα κατέβαιναν στὰ χειμαδιὰ δηλ. στὸ Στενὸ οἱ Πλακιῶτες καὶ στὴν Πολιτσά ὁ πάνω μαχαλάς. Μόλις ἄρχιζαν οἱ διακοπὲς καὶ εἴμαστε ἐλεύθεροι ἀπὸ τὰ μαθήματά μας καὶ τέλεια ἀπερίσπαστοι κάναμε τὴ συντροφιά μας καὶ ἀρχίζαμε τὸ κυνήγι.

Κάθε παρέα εὔρισκε τὸ μέρος ποὺ θάστηνε τίς «τσόπνες». Καὶ κάθε συντροφιά σέβονταν τὴν ἐπικράτεια τῆς ἄλλης. Γιατί πραγματικὰ δὲν θυμᾶμαι καμιὰ τέτοια ζαβολιά.

Τὴ σαρακοστή τῶν Χριστουγέννων οἱ γονεῖς μᾶς νήστευαν γιατί θεωροῦσαν μεγάλη ἁμαρτία νὰ μᾶς δώσουν λίγο γάλα ἢ κανένα αὐγὸ. Μπορεῖ νὰ φαντασθεῖ κανεὶς τὴ λαχτάρα μας νᾶρθουν τὰ Χριστούγεννα.

Τὰ πουλιά ποὺ πιάναμε ἀπὸ τὰ μέσα Νοέμβρη ποὺ ἄρχιζε ἡ σαρακοστή μέχρι τὰ Χριστούγεννα, τὰ ξεπουπουλιάζαμε. βγάζαμε τὰ ἐντόσθια, τὰ καθαρίζαμε καλὰ τὰ ρίχναμε μέσα στὸ λυωμένο βούτυρο. Στὸ διάστημα αὐτὸ ἡ σοδεῖὰ τοῦ κυνηγιοῦ δὲν ἦταν εὐκαταφρόνητη.

Μόλις γυρίζαμε τὰ χαράματα ἀπὸ τὴν ἐκκλησιὰ τὰ Χριστούγεννα τὰ τηγανίζαμε καὶ πέρναμε μιὰ πρώτη γεύση τῆς πασχαλιάς. Θυμᾶμαι σὰν τώρα τὴ νοστημιὰ αὐτοῦ τοῦ κυνηγιοῦ. Δὲν τὸ κρύβω ἦταν ἀπὸ τίς εὐτυχέστερες στιγμὲς τῆς ζωῆς μου.

Θὰ μοῦ πῆτε;

— Μπορεῖ νὰ μὴν ἦταν ὕστερα ἀπὸ τέτοια ἐξαντλητικὴ νηστεία;

— Ναι. Μὰ τὸ θέμα μας δὲν εἶναι αὐτό. Τὸ θέμα μας εἶναι ὅτι δὲν παθαίναμε τίποτε. Τὰ πουλιά μέσα στὸ βούτυρο πάνω ἀπὸ σάραντα μέρες μέναν ἀναλλοίωτα. Κανένα κροῦσμα δηλητηρίασης δὲν ἀκούστηκε. Καὶ αὐτὸ συνέβη γιατί οἱ γονεῖς μας ποὺ μᾶς καθοδηγοῦσαν σ' αὐτὴ τὴ μέθοδο διατήρησης τοῦ κυνηγιοῦ, τὴν εἶχαν μάθει ἀπὸ

τούς παπούδες μας και έτσι από γενιά σέ γενιά έφτασε στίς μέρες μας.

Στή συνέχεια τής ανταπόκρισης από τήν Βόνη γράφεται ότι «ό έφευρέτης» τής τόσο χρήσιμης μεθόδου για τήν διατήρηση τών τροφίμων δέχεται δελεαστικές προτάσεις για τήν έφεύρεσή του...».

Τώρα αν ό Γερμανός έστιάτορας οικιοποιήθηκε τήν παραπάνω μεθοδο διατήρησης τών τροφίμων αυτό δηλαδή πού κάναμε έμεις σαν παιδιά μέ τήν καθοδήγηση τών δικών μας μανάδων είναι άλλο πράγμα. Δέν είναι όμως έφεύρεση δική του. Είναι παρατήρηση και μεθοδος διατήρησης τών τροφίμων τών περασμένων γενεών σέ Εύρωπαϊκή κλίμακα, μιá και δέν ύπήρχαν τά σημερινά μέσα διατήρησης τών τροφίμων.

“Ας μὴν έπαίρεται ό Γέρμανός έστιάτορας για τήν έφεύρεσή του δέν κόμησε γλαυκα . . . στό Σκλοῦπο . . .

Κ. Άναστασίου.

Οι δρόμοι μέσα στό χωριό

Μεγάλο πρόβλημα αντιμετώπιζουν πολλοί χωριανοί μας πού τά σπίτια τους είναι σέ τέτοιο σημείο του χωριού μας ώστε νά είναι άδύνατο νά πλησιάσει αυτοκίνητο. Πολλοί δέ είναι εκείνοι άπ' αυτούς πού θέλουν νά επισκευάσουν τά σπίτια τους ή νά κάνουν καινούργιο και δέν τó κάνουν για τήν παραπάνω αίτία. Άξιοσημείωτο είναι τó γεγονός ότι ή μεταφορά ενός αυτοκινήτου άμμου πχ. στό χωριό άπ' τά Γιάννινα κοστίζει λιγότερο άπό τή μεταφορά του ύλικού αυτού μέσα στό χωριό και σέ μιá άπόσταση πού πολλές φορές είναι 100 ή 200 μέτρα. Η ανάγκη νά γίνουν οι διανοίξεις τών άπαραίτητων αυτών δρόμων μέσα στό χωριό είναι άμεση, τή στιγμή μάλιστα πού τώρα τελευταία παρατηρείται ένα έντονο ένδιαφέρον για κατασκευές ή επισκευές σπιτιών. Οι έργολάβοι του χωριού μας, οι περισσότεροι άπ' τους όποιους διακρίνονται για τήν άγάπη και τó ένδιαφέρον τους για τά κοινοτικά θέματα, είναι σίγουρο ότι θα προσφέρουν κάθε δυνατη βοήθεια γι' αυτό τó σκοπό.

Μ' αυτό τó δεδομένο λοιπόν είναι σίγουρο πώς οι διανοίξεις αυτές θα γίνουν άρκει μερικοί χωριανοί μας, ιδίως γερόντοι νά σκεφτούν ρεαλιστικά και νά σταματήσουν νά αντιμετώπιζουν τó θέμα πει-

σματικά με μικροσυμφεροντολογικά κριτήρια. Γιατί ή Ζημιὰ πού σου προκαλεῖ τὸ κόψιμο ἑνὸς μέτρου ἀπ' τὸ χωράφι σου, ἢ ἀπ' τὸ κόψιμο 3 - 4 πουρναριῶν εἶναι πολὺ μικρὴ μπροστά στὴν ὠφέλεια ἑνὸς ὀλόκληρου μαχαλά.

Δὲν εἶναι σωστὸ σ' ἓνα τόσο προοδευτικὸ χωριὸ σὰν τὸ δικό μας, νὰ συμβαίνουν τέτοια πράγματα. Καὶ δὲν εἶναι τιμητικὸ νὰ κάνουν τὰ καπρίτσια τους 5 - 6 γερόντοι 70 - 80 χρόνων καὶ τὰ παιδιά τους πού βλέπουν ποιὸ εἶναι τὸ σωστὸ νὰ λένε «ὄ,τι πεῖ ὁ γέροντας». Ἐνθαρρυντικὸ πάντως εἶναι πὼς σιγά - σιγά τὰ ἐμπόδια λιγοστεύουν. Ἦδη κυριάρχησε πνεῦμα θέλησης καὶ κατανόησης καὶ σύντομα θὰ γίνει διάνοιξη δρόμου ἀπ' τὴ δεξαμενὴ πρὸς «Ἀλώνια». καὶ ἀπὸ κεῖ πρὸς τὰ Νοτέϊκα. Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ ἄρχισε ἔρανος μαζεύτηκαν χρήματα ἀπὸ προσφορὰς τῶν ἐνδιαφερομένων κατοίκων τὰ ὁποῖα θὰ διατεθοῦν στὴν Κοινότητα, ἢ ὁποῖα σύντομα θὰ προβεῖ στὴν ἐκτέλεση τοῦ ἔργου. Εὐχόμαστε αὐτὸ τὸ πνεῦμα νὰ ἐπικρατήσῃ παντοῦ καὶ τὸ αὐτοκίνητο νὰ φθάσῃ, ἂν εἶναι δυνατόν, σ' ὅλα τὰ σπίτια τοῦ χωριοῦ μας. Μὲχρι στιγμῆς καὶ γιὰ ἐνημέρωση αὐτῶν πού ἔχουν πολλὰ χρόνια νὰ ἐπισκεφτοῦν τὸ χωριὸ μας, ὑπάρχουν οἱ ἐξῆς δρόμοι: Πρὸς τὴν Ἁγία Παρασκευὴ μὲχρι τὰ Πραμαντιωτέϊκα, πρὸς τὴν Πλάκα μὲχρι τὸ σπίτι τοῦ Δήμου Ἀλεξίου, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος μὲχρι τοῦ Γιάνν' Βλάχα καὶ ἀπ' ἐκεῖ στὴν Ἐκκλησοῦλα. Τὸ ὑπόλοιπο χωριὸ περιμένει πότε θὰ φιλοτιμηθεῖ ἐκεῖνος ἢ πότε θὰ πεθάνει ὁ ἄλλος καὶ γιὰ νὰ κάνει κάποιος δυὸ χαρμάνια μπετόν, κουβαλάει μιὰ μέρα μὲ τὸ γαῖδουράκι (ἂν θὰ βρεῖ κι ἀπ' αὐτό) τὰ ὑλικά.

Μὲ τὴν εὐκαιρία τοῦ καινούργιου χρόνου, ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Περιοδοικοῦ, εὔχεται, στοὺς ἀναγνώστες του καὶ σ' ὅλους τοὺς χωριανούς, ἀτομικὴ καὶ οἰκογενειακὴ ὑγεία, χαρὰ καὶ εὐτυχία.

Οἱ γιαγιάδες μας

Μπρός στά μάτια σου μιά φυλακή ἔναι μαύρη
σίδερο βαρύ, στά κουρασμένα χέρια
καί μέσ στή καρδιά περίττα βαριές ἔγνοιες.
Κί' εἶναι ὁ ἀφέντης σου ἡ φυλακή σου ἡ μαύρη
κί' εἶναι τὸ μωρὸ τὸ σίδερο ποῦ ἀσκώνεις
καί τὸ σπίτι σου οἱ περίττα βαριές ἔγνοιες.

Ξένος δημοτικό
τραγούδι

Μέσα στά δημοτικά τραγούδια τῶν λαῶν, τή λογοτεχνία, τήν τέχνη, φαίνεται πολλές φορές ἡ καταπίεση τῆς γυναίκας καί τὸ πικραμένο, κουρασμένο, γεμάτο ἐγκαρτέρηση πολλές φορές πρόσωπο τῆς γυναίκας.

Σ' αὐτὸ τὸ πρόσωπο θὰ ἀναγνωρίσουμε τὸ πρόσωπο τῶν δικῶν μας γιαγιάδων. Τὴν κοινωνική τους ὑποτέλεια, τὴν κούραση, τὸν σκληρὸ τους ἀγώνα γιὰ ἐπιβίωση. Ἀγῶνας σκληρὸς καί ζωὴ στερημένη, πολλές φορές ἐξαθλιωμένη, γιὰ τὸ χωριὸ μας ἦταν φτωχό, οἱ καιροί, γιὰ τοὺς φτωχοὺς, μίζεροι καί ἡ κρατικοὶ φροντίδα ἀνύπαρκτη.

Καί οἱ καθαρὰ πατριαρχικὲς ἀντιλήψεις τῆς ἐποχῆς, στή γυναίκα ἔδιναν μόνο ὑποχρεώσεις, κανένα δικαίωμα. Αὐτὸ φαίνεται καί ἀπὸ τὸ ὅτι ἡ Ἑλληνίδα ψήφισε γιὰ πρώτη φορά τὸ 1953. Τὸ δικαίωμα ψήφου δὲν ἀποσχολοῦσε καθόλου τὴ γιαγιά μας, βέβαια, γιὰ τὴν κοινωνία καί τὸ κράτος τὴν ἄφηναν, κατὰ κανόνα, ἀγράμματη. Στὸ χωριὸ μας οἱ μοναχοκόρες καί οἱ πρωτότοκες πήγαιναν στοὺς δημοτικό. Γενικὰ τὰ κορίτσια ἔμεναν στοὺς σπιτί γιὰ δουλειές καί γιὰ νὰ μεγαλώνουν τὰ μικρότερα ἀδέρφια.

Στὸ θέμα τοῦ γάμου οἱ γονεῖς ἀποφάσιζαν πιά πρόταση θὰ δεχτοῦν, μὲ κριτήρια, τὸ σόϊ τοῦ γαμπροῦ. Οἱ γονεῖς ἔλεγαν «αὐτὸ τὸ σπίτι εἶναι καλὸ σόϊ. Αὐτοὶ εἶναι νοικοκυραῖοι» Τὸ σόϊ ἀντιπροσώπευε, προφανῶς, τοὺς κοινωνικοὺς καί οἰκονομικοὺς διαχωρισμοὺς, τῆς κοινωνίας τοῦ χωριοῦ μας. Καί ἡ προίκα λίγη ἢ πολλή συμφωνοῦ-

νταν. Τὸ κορίτσι συμφωνοῦσε στὴν ἐπιλογή τῶν γονιῶν, γιατί οἱ γονιοὶ . . . ἤξεραν καλύτερα. Καί μετὰ ἡ κόρη, μίλαγε μὲ ντροπὴ μπροστά στὸν πατέρα καὶ ἦταν ἀδιανόητο νὰ ἔχει ἀντιρρήσεις. Ὅσο γιὰ τὸν γαμπρὸ δὲν ἦταν παράξενο νὰ τὸν ἐβλεπε τὸ βράδυ τῶν ἀρραβῶνων, ποὺ γίνονταν μὲ μεγάλο γλέντι.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν παραπάνω ὀρθόδοξο τρόπο γιὰ νὰ παντρευτεῖ κανεὶς, ὑπῆρχε καὶ ἡ ἀπαγωγή.

Ὁ γαμπρὸς ἔσερνε τὴν κόρη, ἂν δὲν ἤθελε μὲ τὸ καλὸ νὰ τὸν ἀκολουθήσει, τὴν παντρεύοταν καὶ ἐπιστρέφοντάς στὸ χωριὸ ὅλοι ἀποδέχονταν τὸ . . . μοιραῖο. Μόνο ποὺ ὁ ἀπαγωγέας - γαμπρὸς δὲν θὰ μπορούσε νὰ θεωρηθεῖ ἀμφισβητίας τοῦ κατεστημένου τῆς πατριαρχίας, γιατί ἡ ἀπαγωγή γίνονταν παρὰ τὴ θέληση τῆς κόρης καὶ ὁ ἀπαγωγέας δὲν εἶχε καμμιά ἐπίπτωση στὴν ὑπόληψή του.

Μὲ τὸ γάμο ἡ κοπέλλα ἀλλάζε ἀφέντη. Ἀπὸ τὸν πατέρα πήγαινε στὸν ἄντρα, ποὺ ὤφειλε νὰ τὸν σέβεται πολὺ. Δηλαδή ἡ καλὴ γυναίκα δὲν ἔπρεπε νὰ κάνει παράπονα ποτέ, νὰ μὴν ζητᾶει τίποτα. Ἡ καλὴ γυναίκα καὶ τὸ σπίτι νὰ γκρέμιζε ὁ ἄντρας δὲν ἔλεγε κουβέντα. Καὶ πολλὰς φορές, ἀλλοίμονο, ἦταν τὸ ἐξηλαστήριο θύμα τοῦ θυμοῦ του.

Ὁ ἄντρας συζητοῦσε λίγο μὲ τὴ γυναίκα του καὶ ἔλειπε πολλοὺς μῆνες ἀπὸ τὸ σπίτι γιὰ δουλειά. Ὁ γάμος, λοιπόν, ἦταν θρονιασμένος, στὴν ὑπομονή καὶ τὴν ἀντοχή γιὰ ἀτέλειωτες σκληρὲς δουλειές, τῆς γυναίκας. Γιατί ἡ γυναίκα συντηροῦσε μὲ τὴ δουλειά της τὸ σπίτι. Ἡ δουλειά της ἦταν πολύμορφη. Ἦταν ἀγρότισσα ποὺ δούλευε στὰ χωράφια της μὲ πρωτόγονα ἐργαλεῖα. Ἦταν κτηνοτρόφος μὲ ὀλόκληρο κοπάδι. Δούλευε στὸ ἀμπέλι. Ἦταν τὸ μεταφορικὸ μέσο τῆς σοδειᾶς ἀπὸ τὸ χωράφι, τὸ ἀμπέλι, τῶν ξύλων γιὰ τὸ σπίτι καὶ τῶν ζωοτροφῶν.

Καὶ ἦταν μητέρα πολλῶν παιδιῶν ποὺ γένναε ἀκόμα καὶ στὸ χωράφι γιατί δούλευε μέχρι τὴν τελευταία ὥρα.

Ὁ σκληρὸς ἀγώνας γιὰ ἐπιβίωση τῆς γυναίκας τοῦ χωριοῦ μας εἶχε καὶ τὰ θύματά του. Γυναῖκες γκρεμισμένες στὸ λόγγο, γυναῖκες φορτωμένες ξεψύχησαν στὶς στράτες, γυναῖκες πέθαιναν ἀβοήθητες στὴ γέννα.

Ἡ Ζωή τῆς γιαγιάς μας ἦταν γεμάτη στερήσεις. Μετέφερε τὸ νερὸ ἀπὸ μακριὰ, μαγεύει με ξύλα, ἔπλενε τὰ ρούχα στὰ ποτάμια. Καὶ μάζευε τὸ βούτυρο, ἔλιαζε τὰ σύκα, τὰ κεράσια, καταχώνιαζε τὰ αὐγά στὸ ἀλάτι γιὰ νὰ μὴ χαλάσουν, καὶ περίμενε τὸν ἄντρα νὰρθεὶ γιὰ λίγους μῆνες.

Τόσο ὑποβαθμίζονταν ἡ γυναίκα ἐκεῖνο τὸν καιρὸ, ποῦ καὶ τὸ ὄνομά της ἔχανε μετὰ τὸ γάμο. Γίνονταν ἡ Νίκαινα, ἡ Μήτηραινα, ἡ Χρήσταινα κ.ἄ. καὶ νὰ σκεφτεῖ κανεὶς ὅτι οἱ γίδες καὶ οἱ ἀγελάδες ποῦ ἔτρεφε εἶχαν τὸ προσωπικὸ τους ὄνομα.

Γιὰ διασκέδαση ὑπῆρχαν οἱ γάμοι, τὸ πανηγύρι. Μικρὲς ἀνάπαυλες τῆς ἐξουθενωτικῆς κούρασης ποῦ ἔφτασε τὴν τραγικότητα τὰ χρόνια τοῦ πολέμου, τῆς κατοχῆς, τοῦ ἐμφύλιου. Οἱ ἀρρώστειες, οἱ σκοτωμοί, ἡ πείνα ἀποδεκάτισαν πολλὰ ἀγαπημένα πρόσωπα. Ἡ γιαγιά μας μαυροντήθηκε καὶ ἀκόμα φοράει τὰ μαῦρα, σπάρσξε μετὰ κείνα τὰ μοιρολόγια ποῦ κλαῖν καὶ πέτρες, ἀλλὰ καὶ πάλι ἀνασκουμπώθηκε, ξενοδούλεψε, ἔφυγε ἀπὸ τὸ χωριὸ νὰ βρεῖ δουλειά, πείνασε, ξαναγύρισε στὸ χωριὸ ὅταν οἱ μέρες καλυτέρεψαν. Τὰ παιδιὰ της μεγάλωσαν καὶ οἱ πέτρες δὲν τὰ κρατοῦσαν. Καὶ κεῖ ποῦ τὸ σπίτι ἦταν γεμάτο, ἔμεινε μόνο ἡ γιαγιά.

Ἡ γιαγιά χωρὶς ὄνομα, ποῦ εἶναι ἡ Χρήσταινα, ἡ Μήτηραινα κ.ἄ. ποῦ φοράει μιὰ ζωὴ μαῦρα ποῦ εἶναι μεγάλη στὰ χρόνια, ποῦ μιὰ ζωὴ ἔτρεχε νὰ προφτάσει τὸ χωράφι, τὰ ζωντανά, τὸ παιδί, τὸν ἄντρα, δὲν κάθεται δίπλα στὴ φωτιά νὰ ξεκουραστεῖ. Ἔχει μιὰ γεμάτη μέρα, ὅσο ἓνας πολυάσχολος νέος καὶ εἶναι εὐχαριστημένη ἀπὸ τίς ἀσχολίες της, ὅσο δὲν εἶναι συνήθως ἓνας πολυάσχολος νέος. Γιατὶ εἶναι λιτοδίαιτη καὶ αὐτάρκης. Ἡ μικρὴ σύνταξη τῆς φτάνει νὰ ζήσει. Δὲν ἀφήνει τὸ χωράφι, τὸ ἀμπέλι γιατί τ' ἀγαπάει, μιλάει μετὰ τρυφερότητα στὰ ζωντανά, ἔχει γιὰ ρολοῖ τὸν ἥλιο, εἶναι 70, 80, 90 χρονῶν καὶ φυτεύει ἓνα κλαρί καὶ τὸ καρτερεῖ νὰ μεγαλώσει.

Δὲν ἔχει τὰ ἄγχη, τὰ κόμπλεξ, τὸ ἀκόρεστο τῶν ἐπιθυμιῶν τοῦ ἀνθρώπου τῆς πόλης καὶ ἔχει κουράγιο καὶ ἀγάπη γιὰ τὴ δημιουργικὴ δουλειά.

Ἡ στιγμὴ πατριαρχία τῶν καιρῶν της δὲν σύντριψε τὴν ψυχὴ της, τὴν ἀγάπη της, γιὰ τὴ ζωὴ, τοὺς ἀνθρώπους, τὴ γῆ, τὰ ζωντανά.

Ἄφροδίτη Νότη

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Διπλή γιορτή ή φετεινή Πρωτοχρονιάτικη έκδήλωση του Συλλόγου μας. Μαζί με το καθιερωμένο κόψιμο της Πρωτοχρονιάτικης πίτας γιορτάστηκαν και τα είκοσι πέντε χρόνια ζωής του Συλλόγου.

Είκοσι πέντε χρόνια στολισμένα με πολύπλευρες δραστηριότητες και επιτυχίες, τόσο στους βασικούς στόχους του Συλλόγου, όσο και στη διοργάνωση εκδηλώσεων ενημερωτικού, μορφωτικού και ψυχαγωγικού περιεχομένου, με αποτέλεσμα ο Σύλλογος των 'Απανταχοῦ 'Αμπελοχωριτῶν νά ἔχει ἀποκτήσει μιὰ εὐρύτερη γιὰ τὸ χωριὸ μας προβολή και κοινωνική ἀποστολή.

Αὐτὰ τόνισε σὲ λόγο του, πρὸς τὰ μέλη, ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου κατὰ τὸ κόψιμο τῆς Πρωτοχρονιάτικης πίτας στίς 9 Γενάρη στό Κέντρο «ΛΙΘΑΡΙΤΣΙΑ».

Μπροστά σὲ 280 μέλη και φίλους τοῦ Συλλόγου, πού συμμετείχαν στήν ἐκδήλωση, ἔγινε ἡ βράβευση τῶν μαθητῶν πού πέτυχαν στὰ πανεπιστήμια, στὰ Λύκεια, ἀπὸ τὸ κληροδότημα Τόλη.

Νά μὴν ὑπάρχει κανεὶς νέος ἢ νέα τοῦ χωριοῦ μας χωρὶς πλατεῖα μόρφωση και ἐπαγγελματική ἀποκατάσταση εὐχήθηκε ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου ἀπὸ μέρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου στοὺς νέους πού ἦταν στήν ἐκδήλωση.

Στὴ γιορτὴ αὐτὴ βραβεύτηκαν οἱ παρακάτω:

Π Α Ν Ε Π Ι Σ Τ Η Μ Ι Α

1) Βασιλικὴ Χρ. Βλάχα	'Ιατρικὴ 'Ιωαννίνων
2) Μαρία Δ. Ξεκάρφωτου	'Ιατρικὴ 'Ιωαννίνων
3) 'Ελὲνη 'Απ. Σιώτου	Χημικὸ 'Ιωαννίνων
4) Γεώργιος Ν. 'Αντωνίου	Πολυτεχνεῖο Θράκης
5) Γεώργιος 'Αχ. Παπανικολάου	Γεωπονικὴ 'Αθηνῶν
6) Δημοσθένης Χρ. 'Αλεξίου	Νομικὴ 'Αθηνῶν
7) Οὐρανία Ν. Πραμαντιώτη	Πάντειος 'Ανωτάτ. Σχολὴ
8) Βασιλικὴ Γ. Γέροντα	Βιομ)κὴ Θεσ)κης
9) Σοφία Ν. Τόλη	Γαλλικὴ Φιλολογία Θεσσ.
10) Εὐαγγελία Β. Δήμου	'Ακαδημία 'Ιωαννίνων
11) Πέτρος Χρ. Σιώτος	'Ακαδημία Βελλᾶς
12) Αἰκατερίνη Κ. Τριάντου	ΚΑΤΕΕ Πατρῶν

Ὅλοι οἱ ἀνωτέρω βραβεύτηκαν μὲ 10.000 δραχμὲς ὁ καθένας

Λ Υ Κ Ε Ι Α

1) Παναγιώτης Χρ. Βλάχας	Λύκειο Ἀθηνῶν
2) Βασίλειος Σ. Αναστασίου	Λύκειο Ἰωαννίνων
3) Λούλα Στ. Γιωτάκη	Λύκειο Ἀθηνῶν
4) Μαρία Β. Παπαδημητρίου	Λύκειο Ἰωαννίνων
5) Ἔφη Ι. Βλάχα	Λύκειο Ἰωαννίνων
6) Νικόλαος Ἀθ. Νίκου	Λύκειο Ἰωαννίνων
7) Ἀπόστολος Κ. Νότης	Λύκειο Ἰωαννίνων
8) Χαρίλαος Χρ. Μπαλωμένος	Λύκειο Ἰωαννίνων
9) Μαριάννα Ι. Κίτσου	Λύκειο Ἰωαννίνων
10) Ούρανία Κ. Πραμαντιώτη	Λύκειο Ἰωαννίνων
11) Βάσω Χαρ. Τόλη	Λύκειο Ἰωαννίνων
12) Λουκία Β. Κίτσιου	Λύκειο Ἰωαννίνων
13) Ἐλένη Π. Πραμαντιώτη	Λύκειο Ἰωαννίνων
14) Χρυσούλα Ι. Νίκου	Λύκειο Ἀθηνῶν
15) Εἰρήνη Γ. Μπόχτη	Λύκειο Ἀθηνῶν

Ὅλοι οἱ ἀνωτέρω βραβεύθηκαν μὲ 4.000 δραχμὲς ὁ καθένας.

Τυχερὸς τῆς βραδυᾶς ὁ Κώστας Δ. Νουτσόπουλος, ποῦ βρῆκε τὸ φλουρί, τὸ ὁποῖο ἀντιστοιχοῦσε μὲ 1000 δραχμὲς καὶ τίς χάρισε στὸ Σύλλογο γιὰ τὶς ἀνάγκες τοῦ δρόμου Πολιτισμοῦ.

Ἡ ἐκπληξὴ τῆς βραδυᾶς ἦταν ἡ παρουσίαση τοῦ χορευτικοῦ Ὀμιλοῦ, ποῦ δημιουργήθηκε φέτος ἀπὸ νέους καὶ νέες τοῦ χωριοῦ μας, καὶ προκάλεσε τὸν ἐνθουσιασμὸ τῶν μελῶν γιὰ τὸ χορὸ καὶ τὴν ἀσπογὴ ἐμφάνισή του.

Η ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ ΠΙΤΑ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΠΟΥ ΜΕΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Μιά θαυμάσια γιορταστικὴ ἐκδήλωση ὀργάνωσε τὸ Σάββατο βράδυ 23 Γενάρη στὴν Ἀθήνα καὶ στὸ κέντρο «ΧΩΡΙΑΤΙΚΗ ΑΥΛΗ», ἡ ἐπιτροπὴ τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου ποῦ κατοικοῦν στὴν Ἀθήνα.

Ἡ βραδιὰ ἦταν ἀρκετὰ συγκινητικὴ καὶ χαρούμενη, γιὰτί ὅλοι σχεδὸν οἱ χωριανοὶ ποῦ μένουν στὴν Ἀθήνα, γιόρτασαν μαζὶ ἀγαπημένα τὴν καινούργια χρονιά.

Στὴ γιορτὴ παρευρέθηκαν, ὁ χορευτικὸς Ὀμιλος τοῦ χωριοῦ μας, ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου, καὶ ἄλλα μέλη τοῦ Συλλόγου, ποῦ μὲ ξεχωριστὸ πούλμαν ἀπὸ τὰ Γιάννενα, πῆγαν γιὰ νὰ γλεντήσουν μὲ τοὺς Ἀθηναίους συγχωριανοὺς, τὸ κόψιμο τῆς πίτας. Τὸ πούλμαν

καί τὰ ἔξοδα τοῦ Ὀμίλου τὰ κάλυψε ὁ χωριανός μας Χρήστος Δημ. Ἀλεξίου.

Ὁ ὑπεύθυνος τῆς Τοπικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ἀθηνῶν Κώστας Χρ. Γιωτάκης καλοσώρισε τοὺς συγχωριανοὺς μὲ τὰ παρακάτω λόγια:

Ἀγαπητοὶ μας χωριανοί, Ἀγαπητοὶ μας πατριῶτες καὶ φίλοι.

Ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ κλιμακίου τῆς Ἀθήνας τοῦ Συλλόγου τῶν ἀπανταχοῦ Ἀμπελοχωριτῶν σᾶς καλοσωρίζει στὴν σημερινή μας γιορτή.

Ἐδῶ ἀπόψε θὰ συζητήσουμε τὰ νέα τοῦ χωριοῦ μας, τῶν οικογενειῶν μας, θὰ γνωριστοῦν καλλίτερα τὰ παιδιά μας, θὰ θυμηθοῦμε τίς καλές καὶ τίς ἄσχημες μέρες ποὺ ὄλοι μας περάσαμε ἢ ποὺ περνᾶμε καὶ θὰ γλεντήσουμε μὲ τραγούδια καὶ χορούς τοῦ τόπου μας.

Ἡ Ἐπιτροπὴ σᾶς θυμίζει τὴ μεγάλη συγκέντρωση ὄλων τῶν ἀπανταχοῦ τῆς γῆς χωριανῶν μας ποὺ γίνεται στὸ πανηγύρι τοῦ χωριοῦ καὶ σᾶς καλεῖ ὅλους νὰ συμμετάσχετε.

Πρὶν ἀρχίσει ἡ γιορτὴ, ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ὑποχρέωση νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν Κεντρικὴ Διοίκηση τοῦ Συλλόγου γιὰ τὴν ἁρμονικὴ συνεργασία καὶ ὅλους ἐσᾶς γιὰ τὴν συμμετοχὴ σας καὶ τὴ βοήθεια ποὺ προσφέρετε στὸ ἔργο της.

Στὴ σημερινὴ γιορτὴ θὰ γίνῃ ὅπως κάθε χρόνο ἡ βράβευση ἀπὸ τὸ κληροδότημα Τόλη, τῶν μαθητῶν ποὺ μένουν στὴν Ἀθήνα καὶ ποὺ πέτυχαν στίς Ἀνώτατες καὶ Ἀνώτερες Σχολές τὴ χρονιά 1981. Ὅπως ἔξερετε βράβευση μαθητῶν ποὺ πέτυχαν στίς Ἀνώτατες καὶ Ἀνώτερες Σχολές ἐκτός τῶν Ἀθηνῶν γίνεται κάθε χρόνο στὰ Γιάννενα ἀπὸ τὴν Κεντρικὴ Διοίκηση τοῦ Συλλόγου.

Φιλοδοξία τοῦ Συλλόγου εἶναι οἱ βραβεύσεις αὐτές νὰ καθιερωθοῦν νὰ γίνονται στὴν μεγάλη συγκέντρωση τῶν ἀπανταχοῦ τῆς γῆς χωριανῶν μας στὸ πανηγύρι τοῦ χωριοῦ.

Ἀπόψε ἐπίσης θὰ γίνῃ καὶ ἡ κλήρωση τῶν δώρων τῆς γιορτῆς.

Σᾶς εὐχεται ἡ Ἐπιτροπὴ κάθε προσωπικὴ καὶ οικογενειακὴ ἐπιτυχία, καὶ ὑγεία στὸν καινούργιο χρόνο καὶ καλὴ διασκέδαση.

Στὴ συνέχεια ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου ἀπηύθυνε θερμὸ χαιρετισμὸ, ἀναπτύσσοντας μὲ λίγα λόγια τίς δραστηριότητες καὶ τίς ἀνάγκες ποὺ ἀντιμετωπίζει ὁ Σύλλογος. Ἀπὸ μέρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς τοπικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ἀθηνῶν, ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου εὐχαρίστησε κατ' ἀρχὴ ὅλους τοὺς χωριανοὺς καὶ φίλους γιὰ τὴ συμμετοχὴ των στὴν ἐκδήλωση, ἰδιαίτερα τοὺς χωριανοὺς Χαρίλαο Δ. Τόλη καὶ Χρήστο Δημ. Ἀλεξίου γιὰ τίς τεράστιες προσφορὲς τους, πρὸς τὸ Σύλλογο, ποὺ τοὺς καταξιώνουν στὴ συ-

νειδηση όλων τῶν μελῶν του, γιά τήν παραπέρα πορεία τοῦ Συλλόγου.

Ἀκολούθησε ἡ βράβευση τῶν ἐπιτυχόντων μαθητῶν στά Πανεπιστήμια καί Λύκεια στή χρονιά 1981, αὐτῶν πού κατοικοῦν στήν Ἀθήνα. Τό τυχερό νόμισμα πού ἀντιπροσώπευε ἀξία 1.000 δραχμές ἔπεσε στούς Γιαννιώτες καί ἦταν ἡ Πολυξένη Δ. Παρασκευά.

Ἰδιαίτερη παρουσία στή βραδυά ἀποτελέσσε τό χορευτικό Συγκρότημα τοῦ Συλλόγου. Ἡ λεβεντιά τῶν χορευτῶν καί τὰ γνήσια Ἡπειρώτικα τραγούδια πού ἐρμήνευσαν, ἐνθουσίασαν τούς παρευρισκόμενους πού καταχειροκρότησαν τήν προσπάθεια τῶν χορευτῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου.

Οἱ χωριανοί καί φίλοι γλέντησαν μέχρι τήν ἐπιτρεπομένη ὥρα μέ τή θαυμάσια δημοτική ὀρχήστρα τοῦ κέντρου, γιά νά καταλήξουν σέ ἕνα ξεχωριστό τρόπο γλεντιοῦ, ὅπως τό νοιώθουν οἱ Σκλουπιῶτες. —

Γιά τή μελέτη καί προβολή στίς Νομαρχιακές ἐπιτροπές τοῦ δρόμου Πολιτισμοῦ, τό Διοικητικό καί Κοινοτικό Συμβούλιο, κάλεσε σέ κοινή σύσκεψη στό Γραφεῖο τοῦ Χαρίλαου Τόλη, τούς τεχνικούς τοῦ χωριοῦ μας.

Ἀκούστηκαν πολλές ἀπόψεις γιά τόν τρόπο μεθοδεύσεων καί προβολῆς τοῦ δρόμου. Τελικά ἀποφασίστηκε, ἡ σύσταση ἐπιτροπῆς ἀπό χωριανούς μηχανικούς, οἱ ὁποῖοι θά συντάξουν μελέτη, πού θά υποβληθεῖ στίς ἀρμόδιες ὑπηρεσίες.

Ὅταν ἦρθε στήν Πόλη μας, ἡ Ὑπουργός Πολιτισμοῦ κ. Μερκούρη, τό Διοικητικό Συμβούλιο τοῦ Συλλόγου, ἐπισκέφθηκε τήν Ὑπουργό καί ἔθεσε ὑπόψη της τίς ἀνάγκες τοῦ Συλλόγου. Ἰδιαίτερα τονίστηκε ὁ τρόπος προμήθειας τῶν παραδοσιακῶν στολῶν γιά τό χορευτικό Ὅμιλο.

Ἡ Ὑπουργός ἄκουσε μέ ἐνδιαφέρον τὰ αἰτήματα τοῦ Συλλόγου καί ὑποσχέθηκε νά βοηθήσει γιά τήν ἐπίλυσή των, ἀφοῦ τεθοῦν αὐτά ὑπόψη της μέ σχετικό ὑπόμνημα.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Ὁ Σύλλογος τῶν Ἀπανταχοῦ Ἀμπελοχωριτῶν ἐκφράζει τίς εὐχαριστίες του πρὸς τόν χωριανό μας Χρήστο Δημοσθ. Ἀλεξίου γιά τήν ἀγορά τῶν μεγαφῶνων τοῦ Κοινοτικοῦ Τηλεφωνεῖο τοῦ χωριοῦ μας.

Τό Δ.Σ. τοῦ Συλλόγου

Ὁ χορευτικός μας ὄμιλος

Ἡ δημιουργία τοῦ χορευτικοῦ ὄμιλου εἶναι μία ἀκόμη προσπάθεια τῶν νέων μας γιὰ τὴν παραπέρα προώθηση τῶν πολιτιστικῶν στόχων τοῦ Συλλόγου μας.

Κάθε παρόμοια πολιτιστικὴ δημιουργία ἔχει ξεχωριστὴ ὀμορφιά γιατί φέρνει τὰ νιάτα σὲ μιὰ συνάντηση μὲ τὴν λαϊκὴ παράδοση καὶ τὸν λαϊκὸ πολιτισμὸ. Ἐμποδίζει τὴν τεχνητὴ μεταφύτευση ξένων προτύπων στὸν τόπο μας καὶ δίνει τὴ δυνατότητα νὰ καταλάβουμε τὴν πραγματικὰ σύγχρονη ζωὴ καὶ διασκέδαση, σύμφωνα καὶ μὲ τὰ πιὸ ὀμορφα στοιχεῖα τοῦ ντόπιου πολιτισμοῦ καὶ τίς σημερινές ἀπαιτήσεις.

Ὁ χορευτικός ὄμιλος συγκροτήθηκε στὰ μέσα τοῦ καλοκαιριοῦ καὶ συμμετέχουν σ' αὐτὸν οἱ: Σταῦρος καὶ Δημήτρης Χ. Κόκκινος, Κώστας Δ. Ξεκάρφωτος, Κώστας Ἀλ. Ἐξάρχος, Πάνος Χ. Βλάχας, Πέτρος Χ. Σιώτος, Ἀντώνης Δ. Ἀντωνίου, Γιώργος Β. Πᾶνος, Γιώργος Κ. Βλάχας, Κατερίνα Χ. Σιώτου, Γιαννούλα Κ. Νότη, Εὐαγγελία Δ. Γέροντα, Τζένη Ἀλ. Ἐξάρχου, Θάλεια καὶ Νίκη Γ. Τσώνη, Τούλα Γ. Χουλιάρᾱ Νταλία Χ. Κόκκινου, Ἐλένη Ἀπ. Σιώτου, Ἔφη Γιάν. Βλάχα, Βάσω Γ. Γέροντα Μαρία Β. Παπαδημητρίου, Εὐαγγελία Κ. Δήμου, Εὐαγγελία Β. Δήμου, Μαρία Δ. Νασούλα, Πολυξένη Ι. Μπαλωμένου, Πολυξένη καὶ Ἐλένη Δ. Παρασκευά, Ἀναστασία καὶ Λουκία Β. Κίτσου, Βάσω Χ. Βλάχα, Βάσω Κ. Βλάχα, Κατερίνα Κ. Σπύρου, Κατερίνα Δ. Ἐξάρχου.

Στις 9 καὶ στίς 18 Γενάρη στὰ Γιάννενα καὶ στὴν Ἀθήνα παρὰ τὸ μικρὸ διάστημα προετοιμασίας, ἓνα μέρος τοῦ χορευτικοῦ ὄμιλου πραγματοποιοῖσε τίς πρῶτες του ἐμφανίσεις. Ὁ ἐνθουσιασμὸς καὶ ἡ χαρὰ τῶν μελῶν ἦταν ἀπερίγραπτη. Οἱ ἐντυπώσεις ποῦ ἄφησε τὸ χορευτικὸ ἦταν ἄριστες. «Τὶ τὸ παραπάνω ἔχουν οἱ ὄμιλοι ποῦ βγαίνουν στὴν τηλεόραση» λέγαν μερικοὶ.

Ἀπὸ τότε ἐγίνε ἐπιθυμία ὄλων νὰ δοῦνε τὸ χορευτικὸ τους νὰ παίρνει μέρος σὲ Φεστιβάλ μὲ πολιτιστικὸ περιεχόμενον, στὰ «Ἡπειρωτικὰ 82» καὶ σ' ὅλες τίς ἐκδηλώσεις ποῦ πραγματοποιοῖ ὁ Σύλλογος.

Ἡ μέχρι τώρα προσπάθεια τῶν νέων μας νὰ καλύπτουν μέρος ἀπὸ τὰ ἔξοδα ποῦ ἀπαιτοῦνται μὲ δικά τους χρήματα εἶναι συγκινητικὴ. Ἡ κοινὴ προσπάθεια καὶ ἡ ἀγάπη τους γιὰ τὸν χορευτικὸ ὄμιλο παραμέρισαν πολλὰ ἀπὸ τίς ἀντικειμενικὲς δυσκολίες. Ἀξιόλογη εἶναι ἡ προσφορὰ καὶ ἡ συμπαράσταση τοῦ δάσκαλου τοῦ χοροῦ Βαγγέλη Γούσια.

“Όμως τὸ κύριο πρόβλημα γιὰ νὰ πραγματοποιηθοῦν οἱ στόχοι τοῦ χορευτικοῦ ὄμιλου εἶναι τὸ φτιάξιμο τῶν παραδοσιακῶν στολῶν τοῦ χωριοῦ μας. Τὸ κόστος τους εἶναι ἄρκετὰ μεγάλο καὶ τὰ ἐξοδα τοῦ Συλλόγου μας εἶναι ἀδύνατο νὰ τὸ καλύψουν. Ἀπ’ ὅλα ὅμως τὰ μέλη πού παραβρέθηκαν στίς ἐκδηλώσεις δόθηκε ἡ ὑπόσχεση μὲ τὴν προσφορά τους νὰ μεζευτεῖ τὸ ποσὸ πού χρειάζεται.

Γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸ ὁ συγχωριανὸς μας Χρ. Δημ. Ἀλεξίου, πού κάλυψε μὲ τὸ ποσὸ τῶν 50.000 δρχ. καὶ τὰ ἐξοδα τῆς μετάβασης τοῦ χορευτικοῦ ὄμιλου στὴν Ἀθήνα, π ρ ό σ φ ε ρ ε 31.000 δρχ.

Ἦδη μὲ πρωτοβουλία τοῦ Δ.Σ. τοῦ Συλλόγου ξεκινάει ἔρανος. Ἄς εὐχηθοῦμε ὅλοι νὰ δοῦμε τὸν χορευτικὸ μας ὄμιλο νὰ χορεύει μὲ τίς παραδοσιακὲς του στολὲς στὴν πλατεία τοῦ χωριοῦ σύντομα.

ΚΙΝΗΣΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΑΠ. ΤΟΛΗ: «ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΣΦΑΛΜΑΤΟΣ»

Μὲ μεγάλη χαρὰ παρουσιάζω σήμερα τὸ βιβλίο τοῦ συμπατριώτη μας γιατροῦ Ἀπ. Τόλη «Ἑρμηνεία τοῦ Ἰατρικοῦ Σφάλματος». Τὸ βιβλίο εἶναι ἱατρικὸ καὶ γράφτηκε γιὰ γιατροὺς καὶ εἰδικὰ γιὰ τοὺς παιδίατρος.

Ὅπως πολλὰς φορές γράφτηκε σκοπὸς τοῦ περιοδικοῦ μας εἶναι νὰ συλλέξουμε καὶ νὰ παρουσιάσουμε κάθε προσφορά Σκλουπιώτη σ’ ὁποιοδήποτε τομέα κι’ ἂν ἀνήκει.

Νομίζω θάταν μεγάλη παράλειψη τοῦ περιοδικοῦ μας γιὰ ἐπίτευξη στοιχειώδους χρέους ἀπέναντι στοὺς συμπατριῶτες μας πού μὲ λαχτάρια περιμένουν κάθε τι καινούργιο ἀπὸ τὸ χωριὸ μας. Καὶ αὐτὸ τὸ χρέος ἐπιτελῶ.

Καὶ τὸ τονίζω αὐτό. Γιατί στίς προθέσεις δὲν εἶναι ἡ κριτικὴ κι’ ἀξιολόγηση τοῦ ἔργου τοῦ Ἀπ. Τόλη. Αὐτὸ θὰ τὸ κάνουν οἱ εἰδικοί. Ἐγὼ ἀπλῶς θέλω νὰ ἐπισημάνω τὸ γεγονὸς. Γιατί ἡ ἐκδοσὴ ἑνὸς ἐπι-

στημονικοῦ βιβλίου εἶναι ἀναντίλεκτα γεγονόσ γιά τόν εὐρύτερο χῶρο πού ζοῦμε. Πολύ περισσότερο εἶναι γεγονός καί τιμή γιά τή γενέτειρά μας.

Ὁ συμπατριώτης μας γιατρός Ἄπ. Τόλης εἶναι πολυγραφότατος. Ἐγραψε πάρα πολλές ἐργασίες σέ δικά μας καί ξένα περιοδικά. Στό σημερινό του βιβλίό παρουσιάζει μέ τόλμη καί παρρησία τὰ σφάλματα τοῦ γιατροῦ στή διάγνωση καί στήν ἀγωγή.

Ὅλα τὰ σφάλματα «Λόγω ἔργω, ἤ διάνοια» ὅπως πολύ προσφῶς γράφει.

Καταγράφει θάλεγα ἐγώ τήν μακρόχρονη Ἱατρική του ἐμπειρία στό Ἱατρεῖο του, τή δική του καί τῶν ἄλλων συναδελφῶν.

Τό γεγονός καί μόνο νά καταγράφει καί ν' ἀφήνει τήν κατασταλαγμένη ἐμπειρία του στοὺς νεώτερους, ὥστε εὐκόλα νά κάνουν τήν διαφορική διάγνωση καί νά μὴν ἐμπέσουν καί οἱ ἴδιοι στήν ἴδια τυχόν πλάνη, δείχνει ἠθος, ψυχικό μεγαλεῖο καί ὑψηλό αἶσθημα εὐθύνης.

Ἡ φιλοσοφία τοῦ γιατροῦ στό βιβλίό του εἶναι: Δέν ἰσχύει γιά τόν πιλότο καί τόν γιατρό «τὸ σφάλειν ἀνθρώπινον ἐστί»

Γιατί ἓνα σφάλμα καί ἀπό τοὺς δυὸ θάναί μοιραῖο γιά τόν ἀνθρώπο, πού ἡ ἀποστολή τους εἶναι νά τόν διαφυλάξουν. Στό βιβλίό ὑπάρχει ἀνθρωπιά, πού εἶναι κατασταλαγμένη στό στίχο τοῦ ποιητή. Σίλλερ: «ἡ γνώση τοῦ γιατροῦ πρέπει νά περνάει ἀπό τήν καρδιά».

Τό βιβλίό χωρίζεται σέ δύο μέρη. Στό πρῶτο μέρος ὅπως εἶπαμε, παρουσιάζει καί καταγράφει τίς ἐμπειρίες του. Στό δεύτερο τίς προσωπικές του ἀπόψεις.

Τό βιβλίό εἶναι καλογραμμένο καί σέ λογοτεχνικό ὕφος. Καί ὁ ἀμύητος στήν Ἱατρική μπορεῖ νά τὸ διαβάσει ἀνετα κι εὐχάριστα. Διαβάζοντάς το καί ὁ μὴ μυημένος πολλά ἔχει νά ἀποκομίσει καί πολλά νά μάθει ἰδιαίτερα οἱ νέοι γονεῖς.

Εἶναι πράγματι μιὰ ἀξιόλογη ἐργασία. Ἀξίζει κάθε ἐπαινος στό συμπατριώτη μας γιατρό, πού καιρὸς εἶναι νά κάνει τήν παρουσία του στό περιοδικό μας.

Κώστας Ἀναστασίου

